

Előfizetési díjak:

Egész évre 8 korona, fél évre 4 korona, községi jegyzőknek és tanítóknak egész évre 6 korona.

Magánhirdetések díja:

Négyszer hasábozott garmond sorért 10 fillér.

Hivatalos hirdetések díja:

Egyszeri közlésért, tekintet nélkül a szöveg nagyságára, nyugtábélyeggel és táblával együtt 6 korona.

Nyiltér soronként 60 fillér.

Többszöri hirdetésnél kedvezmények nyújthatnak.

SZILÁGY-SOMLYÓ

TÁRSADALMI HETILAP.

Megjelenik minden csütörtökön.

A lap szellemi részét illető levelek a szerkesztőséghez, pénzküldemények és hirdetések a kiadóhivatalhoz ezimezendők.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Bérmentetlen levelek csak ismert kéztől fogadtatnak el.

Háboru és béke.

Nap-nap után irtóztató mészárlások hírét hozza a táviró keletázsiai haretéről. Mi, akik a béke évtizedei alatt elsöztünk a háborus események borzalmaitól, borzadálylál és utálattal halljuk a részletes tudósításokat arról, hogy árkok, terek, folyópartok és aknák teltek meg halottakkal, az ágyutalpakhoz emberi testek cafatjai tapadtak. Naponta emberek ezrei és a nemzetvagyon milliói pusztulnak el s nem kisebb kár ennél az a pusztítás sem, a mely a lelkekben és erkölcsökben véghez megy. A kultur-emberből eddig még alig hallott és tapasztalt vadsággal tört ki a bestia, örök gyalázatára a ml kulturánknak, amelylyel pedig oly fennen szeretünk dicsekedni. Azt mondják, hogy a háboru, a csaták borzalmi növelik a hadi eredményeket. Ez lehetséges. De legalább ugyanolyan mértékben rombolja az ember egyéb erkölcesit, — hiszen a mandzsuri haretéren napirenden van a rablás, zsákmányolás, nők meggyalázása, a lopás, az élelmi szerek elikkasztása, egész vonatokra való hadi áruk ellopása.

Képzeltük, hogy ha a mi hazánkban dühöngene egy ilyen rettenetes háboru. Nincs toll, amely hiven lefestheti azt a nyomort és pusztulást, mely az Árpádok hazájában az ilyen háboru nyomán fakadna.

Ugy a japán, mint az orosz hatalmasabb, gazdagabb nemzet, mint mi vagyunk, még is akár a japán győz, akár az orosz, legyőzött lesz mind a két nemzet, mert nincs az a hadisare, amely a háboru által anyagi és erkölcsi javakban okozott kárt pótolná, amely az elvérzett családapáknak s fiaknak életét pótolná, mely az árváknak és özvegyek-

nek, valamennyinek kenyeret tudna adni.

A most folyó háboru egyike a legvéresebbeknek, melyeket valaha a világ látott. Ami felett nem is csodálkoztunk, ha némi fogalmunk van a modern fegyverek gyilkolási képességéről s elgondoljuk, hogy körülbelül félmillió ember áll szemben egy másik félmillióval.

Mukden és Liaojang között tovább mint két hétig folyt a szörnyű csata, amely annyi borzalmasságot produkált, — mindazonáltal a borzalmasságok legmagasabb skáláját, úgy látszik, még nem értük meg ebben a háboruban.

Ismételjük: képzeljük el Magyarországot helyzetét ebben a háboruban. Mert hogy ilyen, esetleg még nagyobb és borzalmasabb lehet egy nagy háboru Európa szívében, az kétségen felül áll. Nagy államok háborúját ma már alig képzelhetjük el másképpen, minthogy százerek állanak százazrekkel szemben. Méretetlen csapásként nehezednék az ilyen háboru a mi országunkra, még akkor is, ha a győzelem pálmája a mienk lenne.

S ha elgondoljuk mindezeket, csak akkor tudjuk méltányolni azon humanisták érdemeit, akik az örök béke — mindmáig utopisztikus — eszméjét megakarják valósítani. Persze, nincs még ma állam, amely komolyan venné a békeapostolok munkáját. Azonban minden intelligens, érző ember kell, hogy lelke egész hevél — ha távolról is — támogassa a békeapostolok munkájukat, amellyel lassan bár — talán évtizedek, talán századok folyamán — a világbéke gyönyörű eszméjét bele lehet vinni a köztudatba.

Egy lánglelkű, okos asszony, Stuttnert Berta bárónő áll a békemozgalom élén. Hiveinek száma a külföldön sok

ezer főre rug, ami persze csak egy porszem a nagy tömeghez képest. De nem is az kell, hogy az emberek száz-ezrei tagsági-díj ellenében beiratkozzanak a békeegyesületekbe, hanem az, hogy a tömeg átértse a békének szükségét és a háboru ellen való állásfoglalás kötelességét.

Hivatalos hivi alig vannak nálunk a külföld békeapostolainak. Ez hiány, amelyet pótolni kell. Kell, hogy legyen egy magyar békeegyesület is, amely köré tömörüljenek mindazok, akik agítani akarnak a háboru ellen s azok az örök béke apostolai legyenek a maguk körében. Iszonyu tömegét a tanulságoknak tárja elénk a most folyó rettenő háboru. Ezek a tanulságok felette megkönnyítenek a sikeres agitáció munkáját.

Alakítsuk meg a magyar békeegyesületet!

M—s.

Vármegyénk hölgyei a tudósbetegekért.

— Saját tudósítónktól. —

A József főherceg Szanatoriuma Egyesület védnöke József főherceg meleghangu felhívással fordul vármegyénk hölgyeihez, hogy segítsék a nép-szanatoriumok létesítését s e végből a jótékony célú sorsjáték érdekében alakuljanak meg Szilágyvármegyében is a hölgybizottságok.

Értesülésünk szerint az egyesület azoknak, akik nemes célját pártolni sietnek, a főherceg védnök aláírásával, mű-

vésziesen kiállított oklevelet kapnak, ezenkívül az egyesület azon hölgyek nevét, akik a legkiválóbb tevékenységet fejtik ki, a nép-szanatoriumok márvány-tábláján örökíti meg.

Értesülésünk szerint Zilahon dr. Kaizler Györgyné urnő ömeltósága munkálkodik egyesületünk érdekében. Szilágy-somlyón, a szilágy-csehi, tasnádi, zilahi, szilágy-somlyói járásokban most mennek szíjjel az egyesület felhívásai, a zsibói és krasznai járásokban pedig a legközelebbi napokban fog a felkérés megtörténni.

Megjegyezzük, hogy a szanatoriumi hölgybizottsági tagság anyagi kötelezettséggel nem jár, hanem azzal az erkölcsi kötelezettséggel, hogy az egyesület emberbaráti akciója sikert lásson, hogy a tagok a maguk állomásán lelkes harcosai legyenek a tuberkulózis elleni küzdelemnek.

Zilahon a következő hölgyek lesznek felkérve: Simai Miklósné (Varsole), Öehring Józsefné (Ördögkut), Csonafáy Sándorné (Ördögkut), Anderlik István (Ördögkut), Molnár Ilona (Ördögkut), Torkos Elekné (Ördögkut), Szakács Etelka (Ördögkut), Csutak Elekné (Ördögkut.)

Szilágy-somlyón a következő hölgyek lesznek felkérve: özv. Bartha Endréné, Lukátsffy Ödönné, Zobel Lipótné, Moni Gyuláné, dr. Kálmán Ignác, Kethely Istvánné, lovag Fehrentheil Frigyesné, Nagy Gyuláné, Faragó Sándorné, Dombay Lászlóné, Bartha Ivánné, Mile Mihályné, dr. Láng Jakabné.

Tasnádon a következő hölgyek lesznek felkérve: özv. Svaitzer Aladárné, Sántha Dezsőné, dr. Steinhardt Dezsőné,

A „Szilágy-Somlyó” Tárczája

Adventkor.

Hitünk fejedelme, jöjj be hozzánk, várunk, Hejh, sötét világ van mai napság nálunk! Az álnok kísértők behálózhatnak minket, A pokol útjára szép rózsákat hintnek.

Jöjj el csak mihozzánk, hogy te magad lássad, Hogy minden jó lelket hogy fog el a bánat. Sötét aggodalmat, jer, üzz el mitőlünk, A kísértők ellen légy vigyázó őrnök.

Jer, éleszd szívünkben a lankadó hitet, S a hálót, mit élénk a gonoszság kivét A te áldó kezéd mindig tépje szíjjel, — Csillag nélkül sose' jöjjön reánk éjjel.

Taníts meg, hogy akkor nem bánt mélyen semmi,

Hogyha megtanulunk mélyebben szeretni. Te, kit egész világ a halálig bántott, Kebledre ölelted az egész világot.

Hitünk fejedelme, jer, várunk mi téged, Hogy tedd melegebbé e családí fészket. Azt is, ki nappal a fagyos rögöt rója, Meleg tűzhely mellé vezesd nyugovóra.

Oh, jer el mihozzánk, hozzál békességet És jóakaratot mindenféle népnek.

Az igazi utat jer, mutasd meg nekünk: Akkor sosem vész el a mi örökségünk.

G. Diószeghy Mór.

Cigányhalál.

Vajjon mit álmódott az öreg vajda, mikor először adta rajkója kezébe a hegedűt? Talán azt, hogy azzal a hegedűvel kenyeret adhat neki, fekete, száraz, de becsületes kenyeret. Vagy talán boldogos nagy álmái voltak az öregnek? Azt álmódta-e, hogy az a kopott, törött jószág dícsőséget is adhat annak, a ki bálni is tud vele? Hir, dícsőség és magasztos eszmék feszítik-e a vajda agyát, midőn hallá, hogy fiának kezében sir a hegedű... Ki mondaná azt meg? Krónikás nem akadt, a ki feljegyezze. A cigánypajtások nem emlékeznek reá, hogy mit is mondott az öreg, midőn büszkesége kezejárásától reszketni látta az ócska, foszladozó hurokat. Egy régi, kapcsos biblia beszélt valamit, éppen csak annyit, a mennyit az öreg tárogatós a táblájára vén szarkabettükkel feljegyezt: Sándor fiam 1849-ben született, 10 éves volt, midőn a szegény hektikás Jancsi sógor a hegedűjét reá testálta. Ennyi az egész. Nyolc gyermeke volt a vajdának s éppen Sándor az utolsó, a nyolcadik. Azok után egy csomó, apró fekete jószágon kívül semmi sem maradt fenn emlékezetben; csupán a Sándorról. Ebből sejt-

jük, hogy ő lehetett az öreg cigány egyetlen reménysege.

De büszke is lehetett ám az öreg erre a fiára! Tíz éves és már „legény.” Kenyérkereső, részkapó társ, egy valódi „polgári zenész”, mely titulus illette akkortájt Faraó ivadékat.

Hiszen gyártanak manapság öt éves művészt is. Ki Shubertet, ki Lisztet, ki Mozartot ismeri, olyik már komponista is. De olyan is az. Addig tart a hatása, a míg a végéhez jut, azontul senki sem beszél róla.

De hogy a hegedű, ha kell, megrikaszon, megzokogtasson, megszeretessen, meggyűlöltessen, ha kell kacagtasson, megnevetessen, azt a cigány érti csupán. Ugy születik vele s úgy hantolják el vele együtt...

A Majna mellett Frankfurtban busul egy pár magyar diák. Magyar bor mellett magyar cigány húzza, hol vigat, hol keserveget. A vendéglői népség zajong, kiabál, hadonázik. Csupa német, nem érti az a magyar bánatot. Talán egy nép sem tudja érzelmeit oly hűen kifejezni dalaiban, mint a magyar. Vagy talán csak mi érezzük így?

De annyi bizonyos, hogy ha valaki utána járna, az egész magyar históriát összeszedhetné régi dalainkból. Csupa bánat az igazi magyar nóta (hiszen történetünk is ilyen), még ha vigma hajlik is, akkor is kikívánczik belőle valami sirató, valami szivrepesztő bánatos. Ennek a sok bánatnak, fájdalomnak, dalba szedett szomorú történetnek hű tolmácsolója a cigány.

A diákok diktálták a nótákat, a cigányok húzták. A közönség lassanként elszéledt, csak az a néhány magyar diák maradt

még ott. Most már zokoghattak, sirhattak ők is a hegedűvel együtt ősi magyar módra:

»Hazám, hazám, szegény magyar hazám!«

Szebb időkből való kuruc nóta ez, egy szomorú magyar történet.

Egyszerre csak az egyik cigány megtanorodik, se lát, se hall. Hegedűje lassan kicsuszik a kezéből, ő pedig hanyatt vágódik a cimbalomra. A cimbalom valamennyi hurja megszólal, mintha sirni akarna fájdalomban.

Rázák, élesztik a primást. Nem oda a — kiált a nagybögös, — mi lesz a gyerekekkel Sándor, hallod-e, mit üzensz nekik? Az egyik diák, a ki orvos, odamegy a dérhaju primáshoz, szétgombolja meltn a ptykés dolmányt és hallgatózik. Bizony kedves földieim, a szegény Sándor elkívánczozott.

Mély csönd követte a orvos szavait, dalra, vigasságra gyász következett. (Ez is a mi történetünk.)

Egyszerű fakoporsóba fektetik Hamza Sándort, úgy viszik ki a temetőbe. Egész kísérete a banda s az a néhány magyar diák.

Se kántor, se pap. De ott a hegedű. Imádkozik majd mindenki helyett az a négy szál hur. Hiszen a magyar dal is ima, tele bánattal, fájdalommal, melyből fénylő harmatként csillog ki a remény, csak úgy, miként az imából.

Mig a temetőhöz érnek, a kis csoport is megszaporodik. Egy néhány idegen igyekszik megbámulni a piros dolmányú cigány bandát.

A temető félreeső zugában újra egyedül marad a gyászoló csoport. Itt aztán kitör a zokogás teljes erővel. De az új primás kötelességre inti a bandát s újra megszólal a magyar nóta:

dr. Kertész Lajosné, Deresényi Aladárné, Dulka Elekné, dr. Hunyady Jánosné.

Szilágy-cseben a következő hölgyek lesznek felkérve: Pócsik Jánosné (Böősháza), Kalmár Istvánné (Böősháza), Nagy Lajosné (Böősháza), Donovák Jenőné (Benedekfalva), Mezey Pálné (Benedekfalva), Katona Lajosné (Benedekfalva), Ibl Antalné (Benedekfalva), Barabási Lajosné (Völcsök), Erdődi Ferencné (Völcsök), Fodor Dezsőné (Völcsök.)

Bizton hisszük, hogy a nemzeti és népművelő feladatnak ilyen nemesszívű gárdával nagy sikere lesz.

Vármegyei élet

Szilágyvármegye közigazgatási bizottsága a folyó hó 10-dikén tartotta rendes havi ülését dr. Kaizler György főispán elnökelete alatt.

Jelen voltak Török István alispán, Bálint Sándor főjegyző, Bíró Ferenc t. főügyész, Gazda Ferenc kir. főügyési helyettes, dr. Petri Mór kir. tanfelügyelő, Fabritius Hugó kir. pénzügyigazgató, dr. Berger János t. főorvos, Némethy József kir. mérnök, épít. hiv. főnök, Kaizler Sándor ársv. elnök, Dull János, Kiss Lajos, Pap György, közigazgatási bizottsági tagok, dr. Felekán Oktáv, dr. Eltető Géza, dr. Somogyi Kálmán berendelt aljegyzők, mint előadók.

Igazoltan távol voltak: Bölöni Sándor közzgazd. előadó, Domby Károly, br. Wesselényi Miklós, igazolatlanul: Sántha Dezső, Lőrinczy György, Szentkirályi Zoltán.

Az alispán jelentése elején szép szavakkal emlékezik meg a legutóbbi bizottsági gyűlés óta hirtelen elhunyt Wesselényi Béla báróról, ki — mint jelentésében mondja — ha vármegyénk közügyeiben az utóbbi pár év-tizedben nem is vett tevékenyebb részt, de mint a vármegyei lótenyésztési bizottságnak évek hosszú során át buzgó és páratlan szakismeretű elnöke, lótenyésztésünk ügyéhez alapvető munkássággal járult hozzá s nagy műveltsége, végtelenül finom modora, jó szíve a vele érintkezőknek tiszteletét, nagyra becsülését érdemelték ki. Vele a nagy Wesselényinek egyik fia szállt sirba és vármegyénket ehhez a családhoz való viszonyánál fogva is közelről és súlyosan érinti ez a veszteség. Jelenti továbbá, hogy Berger János dr., akinek a vármegyei kórház létesítése, berendezése körül oly nevezetes érdemei vannak, s aki azonkívül is többrendbeli alapítvány tevésével bizonyította be az intézményünk iránt érzett meleg érdeklődését, legújabbán elkészítette a kórház létesítőjének, néhai Szikszai Lajosnak érebe öntött mellszobrát, mely azóta már a kórház parkjában le is van leplezve. Indítványozza, hogy Berger János dr.-nak e szép tényéért, mely különben magát dicséri, a közig. bizottság köszönetet szavazzon, mi egyhangulag meg is történt.

Jelenti továbbá, hogy a járási számvevői intézmény vármegyénkben október 1-jével

életbe lépett, s az intézménytől közsegeink anyagi ügyeire nézve üdvös hatásokat vár.

Közbiztonsági viszonyaink teljesen jók voltak, személy és vagyonbiztonság komoly veszélynek kitéve nem volt.

Allategészségi viszonyaink javulást mutatnak, de még mindig fordult elő rühkór 6, bityvész 12, sertésorbánc 3, sertésvész 20, lépfene 1, száj- és körömfájás 2, veszettség 5 községben. Ovíntézkedések megtételtek, állami állatorvosok ellen panasz nem merült föl.

A fenyegető inségre való tekintettel a földm. miniszter a zilahi és sz.-csehi járásokban pataktisztítási munkálatok végzésére kamatmentes kölcsönt helyezett kilátásba. Ugy szintén az élelmi és vetőmag beszerzésére vonatkozólag is.

Utlevél kérelem beérkezett 112, ebből elutasított 6 (amerikai); Kiadott 55 Amerikába, 51 Romániába szülő. — Az 1905. évi sorozás előmunkálatai megindítottak. — A közigazgatás rendes menetét gátló körülmények elő nem fordultak.

A kir. tanfelügyelő iskolalátogatást teljesített a múlt hó 11—14., 17—21. napjain a bagosi, nagyfalusi áll., peéri ev. református és g.-kath. szilágy-somlyói r.-kath. fiu és izr. elemi iskolákat, a bagosi th. és a szilágy-somlyói közs. kisdóvodákat; részt vett a bagosi állami elemi iskola munkába adásánál.

— A vallás- és közoktatásügyi m. királyi miniszter fizetésekiegészítést engedélyezett Bobb János monói gk. elemi iskola tanítónak (200 korona), korpótléket Huzone István csügleni és Pokola Emil oláhbakai gk. tanítónak, nyugdíjazta Hosszu László turbucui gk. elemi iskolai tanítót.

A kir. pénzügyigazgató jelentése szerint a szeptember végén hátr. maradt 1319 és az októberben érkezett 3997 darabból elintéztet nyert 3400 darab, hátralékban maradt 1916 darab. Üzemben volt a hó elején 7, a hó végén 8 szeszyár, melyekben a havi leszámolások felülvizsgálatai megtörténtek. — Dohányárulási engedély 2, sóárulási 1, bélyegárulási engedély 2, egyenes adófiz. halasztás 57 esetben adatott. — Egyenes adóban befolyt 214,387 korona 40 fillér, (+ 197,903 korona 85 fillér), hadmentességi díjban 5697 korona 33 fillér (+ 5601 korona 33 fillér.)

A kir. ügyészség jelentette, hogy a zilahi kir. törvényszéki fogházból a múlt hónapban kiszabadult 33 férfi, 4 nő, letartóztatva maradt 51 férfi, 6 nő. — Kiszolgáltattak a raboknak 1549 egészséges, 66 beteg étadagot, a miért a vállalkozónak 436 korona 98 fillért fizettek. Teljesítették a rabok 763 díjazott napszámot, amiért az állam részére 434 korona 70 fillért, a rabmunkások részére 68 korona 54 fillér folyt be.

A kir. állami építészeti hivatal főnöke jelentette, hogy úgy az állami, mint a törvényhatósági közutak a közlekedés jogos igényeinek megfelelő jó karban vannak. — A fedanyagszállítás az állami közutakon októberben is szünetelt, mert a feketehégyi állami kőbánya július hó 17-dikétől kavicsot nem szállított, de a kereskedelemügyi miniszter rendelkezése novemberben már az egész fedanyag szükséglet ki fog szállítani. — Az állami és törvényhatósági közutakon folyó évben vállalkozók által újból építendő műtárgyak, fedanyagok átvételtek.

A Szilágy-cse-Hadad-szopri, Zilah-szilágy-

csehi és a Zilah-Zsibó-dési törvényhatósági utak lejtezése befejezést nyert.

A várm. t. főorvos jelentéséből kitetszőleg az októberi közegészségi állapot nem volt kedvezőtlen, de az előző hónapéhoz viszonyítva rosszabodott a fertőző betegségek számának szaporodása miatt. — Gyógykezeltek 841 beteget, ezek közül 7 éven alul 370 volt. Ingeny gyógyszert 58 beteg kapott. — A leggyakrabban észlelt betegségek az emésztő és légzőszervek megbetegedései voltak csaknem egyenlő kiterjedésben. A fertőző betegségek közül előfordult: a ronsoló toroklob 4 esetben, 4 gyógyulással, vörheny 167 esetben, 69 gyógyulással, 27 halálozással; hasi hagymáz 14 esetben, 10 gyógyulással; kanyaró 5 esetben, 1 halálozással; fültő-mirigylob 13 esetben. — Járványos jellegű volt a vörheny Mojrádon, Meszesszentgyörgyön, Kisdebreceben, Kisoroszlón, Ergirolton és Tasnádon, a kanyaró Hosszuzemőn, a fültő-mirigylob Egrespatakon. A szükséges óvó- és gyógyintézkedések mindenütt megtételtek. — Törvényszéki boncolat 1, hullaszemle 4 esetben tartott. Orvosi látogatás súlyos sérülésről 24, könnyű sérülésről 69 esetben adtak. — Veszettségre gyanus ebmarási eset nem fordult elő. — Iskolák, piacok, vendéglők, kávéházak, mészárszékek, végőhidak, üzletek, műhelyek, kisdóvodák, indóházak, lakások, kutak, fürdők több ízben kielégítő eredménnyel vizsgáltattak.

A várm. közkórház októberi betegforgalma. Szeptember hó végén maradt 128, októberben fölvetett 140, összesen 268 beteg; októberben kibocsátott 130, a hó végén maradt 138 beteg. Kibocsátott gyógyultan 107, javultan 13, gyógyultan 3, meghalt 7. — Apóási napok száma 1386, napi betegátlag 130.

A vármegyei központi árvaszék októberi ügyforgalma. A fogalmazási szakban: szeptemberi hátralék 266, októberben érkezett 1703, összesen 1969, októberben elintéztet nyert 1544, hátralékban maradt 365 darab. Az iroda tevékenysége: szeptemberi hátralék 67, szeptemberben irodára érkezett 1544, összesen 1611, lemasoltott és kiadmányoztatott 1569, hátralékban maradt 42 darab.

A bizottság mindeme jelentéseket tudomásul vevén, egyhangulag elhatározta, hogy br. Wesselényi Béla halála fölött érzett mély részvételnek jegyzőkönyvében kifejezést ad s a gyászoló családhoz részvétlátatni.

A folyó ügyek során több, inkább magánosokat érdeklő adóügyi kérelem, gyámügyi és kihágási ügyben beadott felebbezés nyert elintéztet.

„Szilágy.“

Gazdasági egyesületi gyűlés.

A szilágyvármegyei gazdasági egyesület 1904. évi november hó 26-án délelőtt 1/2 11 órakor Zilahon, a vármegye-ház kistermében havi rendes választmányi ülést tart.

Tárgyjegyzék:

1) M. kir. földmívelésügyi miniszter

leirata Zilahon egy minta méhesnek felállítására tárgyában.

2) Ugyanannak leirata a vármegye területén létesítendő minta gazdaságok tárgyában.

3) A mezőgazdasági cseléd és munkás jutalomra beadott pályázatok elbírálása és a jutalmak odaitétele.

4) Az országos mezőgazdasági egyesületnek megkeresése évi rendes gyűlésére 5 tagnak kiküldése iránt.

Előterjesztése a folyó évi november hó 6-án a lótenyésztő bizottság által Szilágy-Cseben rendezett lótenyésztő jutalom díjazásáról.

6) Vadai József vincellér könyvének megszerzése iránt megkeresés.

7) Folyó ügyek.

8) Esetleges indítványok.

Különfélék.

— OLVASÓINKAT felkérjük, hogy előfizetéseiket megújítani, hátralékaikat pedig beküldeni sziveskedjenek.

— **Népgyűlés.** Az országgyűlésen közelebbről lefolyt izgalmas jeleneteket ország-szerte élénk érdeklődéssel kísérték a választó polgárok s hol itt, hol ott népgyűlések tartattak, hogy a közönség véleménye ez uton is kifejezést nyerjen. Az országgyűlési pártok között annyira kiélesedtek a hárszabály-revizió kérdésekben az ellentétek, hogy most már még sürűbben tartatnak a népgyűlések. Dr. Nádudvary Jenő ügyvéd, a szilágy-somlyói képviselő választókerület függetlenségi és 48-as pártjának buzgó elnöke lelkes hangú felhívásban szólítja fel a választókerület polgárait, hogy e tárgyban véleménynyilvánítás végett politikai pártállásra való tekintet nélkül népgyűlést tartsanak. A gyűlés Szilágy-somlyón, a városi színház nagytermében p é n t e k e n, november hó 25-ik napján délután 2 órakor fog megtartatni.

— **Mozgalom.** A szilágy-somlyói állami tisztviselők mozgalmat indítottak arra nézve, hogy Szilágy-somlyó város a negyedik lakbér-osztályból a harmadikba soroztassék. Ez a mozgalom teljesen indokolt, mert csaknem kivétel nélkül e város minden állami tisztviselője reá fizet az öt megillető lakpénzére és még ilyen körülmények között sem jut egyik-másiknak megfelelő lakás. Mi hisszük, hogy az intéző körök a lakbér fölemelése iránti kérelemnek helyt fog adni annál is inkább, mivel az utóbbi időben nemesak városokat, hanem községeket is besoroztak a magasabb lakbér-osztályba.

— **Halálozás.** Id. Lengyel Lászlóné szül. Juhász Katalin, életének 68-ik évében, folyó évi november hó 18-ik napján rövid szenvedés után elhunyt. Temetése folyó hó 20-ik napján délután 3 órakor volt a róm. kath. egyház szertartása szerint.

Mélyen megrendültem és elszégyeltem magamat a lelkem fenekéig. Ettől kezdve kissé megnyugodtam és este, midőn a két kis jószágom feküdni ment és rendes szokás szerint elmondották hangosan — összetett kezekkel — a „Miatyánkot“, én velük mondtam. Ekkor imádkoztam először egész betegségem alatt. Ezen az éjszakán aludtam csendesen, nyugodtan legelőször. Es napoként javulni kezdtem. Hiszem, — mert hát nem vagyok én olyan értelmetlen ember, — hogy a doktor orvossága is segített lábra állani; de a nyugalmat, az első édes álmot a megrendült, de ismét visszkapott hit, azzal a két ártatlan gyermekkel elmondott imádság hozta meg. Erről a máglyák lángjai között is bizonyosságot tennék. Ez volt a legjobb orvosság.

*

Odakünn elült, megjuhászodott a zivatar. Az öreg Tar Gábor csendesen kiverte kiégett pipáját, az asszony letette a guzsalyt, felvetette az ágyakat és lefektette a két kis csemetét, Azok összetették kezeiket és szelíd, rebegő hangon elkezdtek imádkozni:

„Miatyánk, ki vagy a mennyekben.“

Utánuk mondogta az egész háznép. Aztán csendesen elnyugodtak.

G. Diószeghy Mór.

„Lehullott a rezgő nyárfá“ . . .

A sirások elhantalják a sirt s lassan, ünnepélyesen elhangzik a nóta.

A társak ott állanak egy darabig a sir előtt, melynek tövében egy vén fa hullatja sárguló leveleit . . .

Bolondos, esalfa gondolata volt a vajdának, az öreg tárogatósna. Ha azt a hegedűt nem adta volna kezébe, talán még most is őne s egykor nem idegen föld szívná magába porhüvelyét idegenbe szakadt magyar cigányanak.

Az a temető, a hol eltemették, éppen a Majna folyó mellett fekszik. Ott fog elporladni s az általa megtermékenyült földet idegen emberek ekéje fogja hasítani.

Nem hiszem, hogy haza jöjjön, mert nem sokára magyar sors lesz az is, hogy idegen földben legyen sirunk megásva.

Nem hiszi az öreg tárogatós sem s réges régen örök álmát aluván, álmodozni sem merne felőle.

Kálmán Márton.

A legjobb orvosság.*)

Cudar zimankós idő volt odakünn. A fák tele voltak hideg, fehér zuzmaravirággal és bizony a szoba ablakain is jégvirág nyílott.

*) Mutatvány szerzőnek „Pihenőre“ cím alatt sajtó alá rendezett kötetéből.

A bösz északi szél úgy-ugy nekisüvített a ház falának, mintha be akarta volna dönteni, a miért utjába mert állani. Hanem azért bent a szobában a buboskemence mellett nyájas meleg volt és a fészek lakói oda se ügyeltek a fagylaló zivatarnak.

A tűzhely mellett egy csomóban volt a fészek népe. Az öreg Tar Gábor, egy hetvenes, őszbeesavardott tisztas férfi nyugodt hallgatagsággal pipázgatott. A fia, a fiatal Tar Gábor, félig ledülve volt a hárskanapén, halvány, becsott volt az arca, látszott az egész emberben, hogy valami nagy betegségből most lábadozik. A felesége egy tiszta, pirospozsgás fehércecseléd, meg-megsimogatja homlokát, aztán eregeti szorgalmasan guzsalyáról a vékony fonalszálat. A két csemetéjük — a fiu már iskolás, a leánya még csak a bátyjától tanulgatja a verseket — egymáshoz bujva nézegetik az új kalendárium képeit.

Leszállott az új alkonyat, az asszony meggyújtotta a lámpát, odakünn a megvadult idő még jobban kezdett dühöngeni, úgy, hogy az öreg Tar Gábor önkénytelenül felsóhajtott: — Istenem, mi van azokkal, a kik most nincsenek fedél alatt?!

A fiatal Tar Gábor az édes apja beszédjére felült fekvő helyzetéből és csendes hangon beszélni kezdett:

— Legyen megnyugodva édes apám, én hiszem, tudom, hogy az Isten jósága mindenekre kiterjed és most is ebben a gyilkos időben az utszéli koldust is elvezérelte csendes, enyhe pihenőhelyre. A jó Isten segédme soha el nem marad, csak bizni kell abban, csak hinni kell abban. Én sem mindig hittem abban, én is megrendültem, de

most hiszek, többet meg nem rendülök és ez úgy megnyugtatta az én lelkeket. Most, hogy itt ülünk csendes békességben a meleg tűzhely mellett, elmondok valamit. Hallgassa meg maga is, édes apám, hallgassátok meg ti is, én drága cselédeim.

. . . Tudjátok, hogy meglátogatott az Isten. Mikor reggel elindultam a két ökrörel az erdőre fáért, semmi bajom nem volt, mikor este hazajöttem, úgy égett az egész testem, mintha telerakták volna égő parázssokkal. Agyba estem és ott senyvedtem a betegágyon öt hétig. Hoztátok a doktort minden héten, az meg hozta az orvosságot üvegben is, skatulyában is és nem birt talpra állítani. Egyik hét a másik után mult, tehetetlenül emésztöttem jobban, jobban. Óh, de keserű volt a lelke, ha rátok gondoltam! Mindig ott süttöt, mint égő tűz, a szívemet: mi lesz veletek, ha én elpusztulok? Mig édes szülém él, addig csak lesz valahogy, de ha ő is lehunyja szemeit, elpusztulnak, elzülnek ezek, a tehetetlen két kis csemete, meg ez a jó asszony. Ettől a gondolatától még hevesebben gyötört a láz. Két hétig sem éjjel, sem nappal nem aludtam. Jobb volna már meghalni. Rossz, bűnös gondolatom támadt. Az ágyam felett — nézések — egy erős szög van beverve a gerendába: ez, meg egy jó erős spárpa megszabadítana minden kintól. Készülődtem is hozzá. Talán hozzá is fogok. Zugulódtam az Isten ellen, káromló szavak jöttek ajkamra. Ezt már nem állhatta szó nélkül az öreg édes apám és feddő hangon és mély szomorúsággal mondotta:

— Istenem! Legnagyobb betegség, mikor az embert elhagyja a hite.

— **A szilágy-somlyói állami felső leányiskola** 1904. évi november hó 27-én, a helybeli városi színházban, $\frac{1}{4}$ részben a vakokat gyámloló országos egyesület, — $\frac{3}{4}$ részben az iskolai könyvtárak javára, az alábbi műsorral jótékonycélu előadást rendez. **Műsor:** 1) Julius Cézár, vig monolog. Előadja Csoma Ilonka I. oszt. tanuló. — 2) „Az előadás.“ Iskolai kép. Személyek: Flóra, Eszter, Rózi, Mariska, iskolás leányok: Lengyel Berta, Szalavetz Juliska, Kalmár Erzsike és Weisz Rózi II. oszt. tanulók. — 3) „Erzsébet és Hungária.“ Drámai költemény. Személyek: Hungária Nagy Katinka I. o. t. Magyar fiu Lázár Lucia I. o. t. Magyar leány Hadnagy Zsuzsika I. o. t. Égi jelenség Schvartz Vilma, Ifju leány Lázár Erzsike, Viszhang Karsay Leontin II. oszt. tanulók. Virágok, erdők, madarak kara. 4) „Itt van a tél.“ Előkép, alkotják: Orosz Ilonka, Galló Margit, Kővári Szilvia, Dác Zsuzsa, Kukucs Erzsike, Méhes Ilona, Orbán Rózi, Szabó Katalin, Nyilas Katalin, Kalmár Teréz, Karsay Leontin, Rozsnyay Erzsike, Salamon Ella. — 5) „Cigányélet.“ Előkép, alkotják: Bányai Mariska és Kornélia, Csillag Kornélia, Dratsay Katinka, Fülöp Ilona, Tamás Olga, Topán Irén, Bagosy Ilona, Grencher Mariska, Jakab Róza, Kálló Hermin, Puskás Róza, Schvartz Irén, Schvartz Mariska. Kezdeté d. u. 4 órakor. Helyárak: Körszék 1 kor. Zártszék 80 fillér. Gyermekjegy és karzat 20 fillér.

— **Katonakötelezettek összeírása.** A Szilágy-somlyó városi sorozó járásban a jövő 1905. évi újoncállításra felhívott és az 1884. évben született állításkötelezettek összeírás listája a folyó hó 25-ik napjától december hó 2-ig terjedő 8 napi határidő alatt a rendőrkapitányi hivatalban közszemlére lesz kitéve. Ezen idő alatt az összeírások bárki által betekintheők és ha abban valamely kihagyás, vagy téves bejegyzés történt volna, avagy az illetőségi sorozó járáson kívül leendő állítással megengedése, vagy a szolgálati kötelezettség teljesítése tekintetében megengedett valamely kedvezmény iránti folyamodványok ellen valaki által kifogás emeltnék: a kifogást tevő fél ez iránti észrevételeit a rendőrkapitányi hivatalnál megteheti.

— **A nőegylet ruhakiosztási ünnepe.** A szilágy-somlyói nőegylet eddigi szokásához híven, ez évben is elhatározta, hogy a szegény gyermekek segélyezésére gyűjtést s ruhakiosztási ünnepélyt rendez s hogy hivatásának intenzívebben szolgálhasson, fáradságot nem ismerő munkássággal mindent megtesz az ünnepély anyagi s szellemi niveaujának biztosítására. Az egyet munkássága iránt érdeklődőket kellemeesen lepte meg az a hír, hogy az ünnepélyen Szilágyvármegye osztatlan köztisztviselét bíró tanfelügyelője Dr. Petri Mór is részt fog venni.

— **A járdák tisztántartása.** Tekintettel a fagyos, havas tél beálltára, valamint azon körülményre is, hogy a járóhelyek sikossága következtében a közönség súlyosabb természetű baleseteknek lehet kitéve, a következőket városunk főkapitánya elrendelte, hogy minden háztulajdonos, illetve bérlő tartozik háza, illetőleg lakrészre egész hosszában a járdáról, vagyis a közönség által gyalogjárásra használt helyről a havat naponként a reggeli 8 órára elsepartetni és a járdát homokkal, fűrészpórral behinteni. A mennyiben a fentiek nem teljesítése következtében valakit baleset érne, a teljes erkölcsi és anyagi felelősség a mulasztásban érkező háztulajdonost, vagy lakót fogja terhelni.

— **Szövetkezetek vásárolási joga.** A kereskedelmi miniszter 29.592/1904. sz. határozatával kimondotta, hogy a termelő- és értékesítő szövetkezeteket, mint iparüzőket, szintén megilleti az 1884. évi XVII. t.-c. 50. §-ában minden iparosnak biztosított az a jog, hogy az ország bármely helyén tartott országos vásárokon saját, vagy mások iparkészítményeit esetleg megbízottaik által is eladhassák.

— **Politikai napilap Szatmáron.** E hó folyamán egy új politikai napilap indul meg Szatmáron „Szatmári Napló“ címmel, melyet a „Szatmári Napló“ könyvnyomda és hírlapkiadó vállalat ad ki, erre a célra külön berendezett nyomdában. Az új lap felelős szerkesztője Balassa Sándor újságíró, a néhai „Szatmári Hírlap“ volt segéd-szerkesztője.

— **Közbiztonsági tudnivalók a sertéssperzselésről.** A beállott téli időszak alkalmával a sertéssperzselések napirenden lévén, nehogy egyesek gondatlansága által tűzveszély támadhasson, városunk főkapitánya hirdetményben tette közzé, hogy sertéseket szük udvarban, házakhoz, épületekhez, vagy más könnyen gyúlnaké tárgyakhoz közel eső helyen perzselni szigorúan tilos. 1) Tilos a sertéseket perzselés céljából közterekre, utcákra, sikátorokba s más oly helyekre szállítani és azokat ottan perzselni, a mely helyek közvilágított képeznek és a közönség rendelkezésére, közlekedésére szolgálnak. 2) Oly esetekben, midőn kétség fog fenn az iránt,

hogy a perzselés a tűzrendészeti szabályokba nem ütközik-e: esetről-esetre rendőrkapitány-ság fogja az engedélyt előleges és díjtalanul eszközözlendő helyszíni szemle alapján kiszolgáltatni. 3) Szeles időben, midőn a sertéssperzselés tűzvész okozója, vagy éjjeli időben, midőn a tüzilármá előidézője lehet: sertéseket perzselni tilos. Ezen rendelet ellen felmerült kihágási cselekmények a btkv. 141. §-a alapján 600 koronáig terjedő pénzbüntetéssel, vagy megfelelő elzárással sújtandak.

— **A takarékpénztári igazgatósági állás összeférhetőségének kérdésében eljáró hatóság megállapítása.** A belügyminiszter, mint a „Magyar Pénzügy“ pénzintézeti szaklap jelenti, 59,208—1904. sz. a. B. vármegye közigazgatási bizottságához rendeletet intézett, amely tisztázza az a kérdést, hogy melyik hatóság hivatott a takarékpénztári állás és az államhivatal összeférhetlenségének kérdésében határozni. A miniszter ezen rendeletével az illető megyei közigazgatási bizottságának azt a határozatát, melylyel kimondotta, hogy G. János sz. lakos körörszónak állása az ottani takarékpénztárnál viselt pénztárnoki állással összefér, dr. M. Akos felelőszése folytán megvizsgálván, megsemmisítette és elrendelte, hogy az ügy illetékes elintézése végett a törvényhatósági bizottság közgyűléséhez tétessék át. A miniszteri rendelet szerint a közigazgatási bizottság ugyanis, mely elé az 1886. XXII. t.-c. 25. §-a értelmében a község által egyetesen magán konkrét ügyekben hozott határozatok elbírálása tartozik, ezen közérdekű közszégi ügyben illetéktelenül határozott. S minthogy ily ügyekre nézve sem az 1886. évi XXII. t.-c., sem más törvény az eljáró hatóságai meg nem állapítja, a határozathozatalra csak a törvényhatósági közgyűlés, mint általános fórum lehet illetékes, annál inkább, mert az 1896. XXVI. t.-c. 29. §-a teljesen analóg esetben szintén a törvényhatósági bizottságot tekintti illetékesnek.

— **Cég hivatalból nem törölhető.** A budapesti kir. tábla 1904. szeptember 14-én 2655/1904. sz. a. kimondta, hogy: sem a kereskedelmi törvény, sem az eljárási rendelet nem tartalmaz oly rendelkezést, melynek alapján valamely bejegyzett kereskedő cége hivatalból törölhető lenne, miért is a perenkívüli eljárás során a cégtörvény elrendelésének csak a cég birtokos, esetleg jogutódjának kérelmére van helye, míg harmadik személy erre irányuló igényének alapjául csak per során hozott jogerős bírói ítélet szolgálhat.

— **Előfizetési felhívás.** Egy kötet könyvet szándékozom a nyilvánosság elé bocsátani. Egy negyed század óta, csendben, alig ismerve, minden anyagi haszon nélkül folytatott irodalmi működésem alatt immár a negyediket „Piheőre“ cím alatt. Ebben a kötetben kizárólag népies modorban írott, vallás-erkölcsi iránnyal bíró dolgok lesznek. Tulnyomó részben elbeszélések, de közben egy-egy költemény is. A kötethez előszót Szabolcska Mihály lelkesztársam fog írni. Előfizetési ára 2 korona lesz. Előfizetése és megrendelések címre: G. Diószeghy Mór ev. ref. lelkész Erkávás (posta helyben) december 15-ig kéretnek, mert a jelentkezők számától függ a kötet sorsa. Erkávás, 1904. október hó. Gicei Diószeghy Mór, ev. ref. lelkész.

— **Világítási eszköz kiállítás Budapest.** A budapesti m. kir. technológiai iparmúzeum helyiségében folyó évi november hó végével nemzetközi világító kiállítás fog megnyílni, a melyen a különböző modern világítási módok, u. m. gáz, villamosság, acetylen és spirítusz alkalmazása fog bemutatni. E kiállításon az eddigi bejelentések szerint 33 hazai és 30 külföldi cég vesz részt. Jelentkezéseket a múzeum igazgatósága még elfogad s megjegyzendő, hogy a felszámítandó kiállítási tárgyak 50% vasuti díjkezdvezményben részesülnek. A kiállítás megtekintésére és tanulmányozására céljából a vidékről felutazók részére személyszállításra is lesz kedvezmény engedélyezve, amelynek módzataira nézve később lesz az érdeklődő közönség tájékoztatva.

— **„Nóta Újság“** cím alatt egy nagyon életrevaló vállalat indult meg Klökner Ede budapesti zenemű kiadónál. Csinos kiállítású füzetekben a legdivatosabb magyar dalok, víg dal és kuplék jelennek meg — csakis azok, melyek minden szinpad-és varié műsorán előfordulnak, — egy-egy füzetben két-két dal szöveggel és hangjegy kottával. Most egyszerre 12 füzet jelent meg, melyek tartalmából legyen elég e néhányat felsorolni: „Régi nóta, híres nóta“ — „Ütött kopott a hegedűm“ — „Ityóka pityóka“ — „Zokog-zokog a hegedű“ — „Szögény embernek szögény a sora“ — „Stör ich“ — kuplé — „Görbe nap“ énekszámai — „Az érett leány“ víg dal — „A kóser közhuszár“ Baumann kuplé stb. stb. A két-két zeneszámat tartalmazó füzet ára 20 fillér. Havonta 4 új füzet jelenik meg, a melyeket zongorázó, énekes hegedű, vagy cimbalom játzó egyaránt hasz-

nálhat. Hasonló német kis kottákból évente százazrek jönnek be külföldről s ez okból is csak üdvözlőnk kell Klökner Ede kifogástalan irodalmi színvonalon álló magyaros vállalkozását.

— **Török A. és Társa Budapest.** Ha a magyar királyi szabadalmazott osztálytálysorsjáték föléjárúitói között széttekintünk, önkénytelenül a Török-bank ötlük szemünkbe. Ez a cég állandóan azt hirdeti, hogy hazánk legnagyobb sorsjátékküzléte. Ennélfogva tudakozódtunk és teljesen igazolták illesékes helyen, hogy e bankház valóban a legnagyobb sorsjátékküzlét és a legtöbb sorsjegyet hozza forgalomba, ami nem is csudálni való, mert e cég a játszó közönség bizalmát a legnagyobb mértékben bírja. Azonkívül e bankház vevő felülmulhatatlan szencsével játszanak. Csak az előző sorsjáték hatodik osztályában is a sok ezer nyerevényen kívül a 600.000, 400.000 legnagyobb nyerevényt egy millió korona összegen és a többi sok nyerevényt is hozzávéve, 2 millió koronánál többet fizetett ki vevőinek. Ilyen eredmények egy osztályban és egyetlen egy sorsjáték-üzletben sem léteztek. Ennélfogva megragadjuk az alhalmát, hogy Török A. és Társa bankházát, kinek Budapest, Teréz-körút 46. sz. a. van a főüzlete, főlkjai pedig Váci-körút 4., Múzeum-körút 11., Erzsébet-körút 54. sz. alatt, mindenkinek ajánljuk. A hivatalos terv szerint az I. osztály húzása legközelebbi csütörtökön és pénteken, a folyó évi november hó 24. és 25-én lesz és a sorsjegyek árai a következők: $\frac{1}{1}$ —12; $\frac{1}{2}$ —6; $\frac{1}{4}$ —3; $\frac{1}{8}$ —1.50. Aki tehát sorsjegyet akar vásárolni, forduljon bízalommal Török A. és Társához Budapest.

— **Az Országos Irodalmi Szövetség kiadványai.** Az ország 24 irodalmi és közművelődési egyesületéből álló „Országos Irodalmi Szövetség“ alig másfél éves fennállása után, irodalmi esemény számba menő módon bizonyította be a napokban életképességét, midőn ez évi kiadványainak 5 kötetét a nyilvánosság elé bocsátotta. A kötetek jeles magyar íróinknak dícséretre méltó alkotásai. Bárony István: „Magányos órák“ című műve szebbnél-szebb vadászképek és hangulatrázok sorozata. A természet poétalélkü írója mesteri alkotásokkal járul e kötetében előző sikereihez. Békefi Antal ugyan nem tartozott eddig az ugynevezett „divatos“ írók sorába, de most megjelent és „Az Eletből“ vett rajzaival méltán került be legjobb elbeszélőink közzé. Elbeszéléseiben mély megfigyelő képességgel bájos történetkéket mond el abból a világból, ahol a szív és az érzés a legnagyobb hatalom. Endrődi Sándorról, a magyar lyrai költők legjelesebbjéről elég annyit szólnunk, hogy ismét megjelent egy kötete. A „Tarlóvirágok“ a nagy poéta e gyöngyszemekből álló műve, legutóbb írt költeményeit foglalja magában. Mit mondjunk Rákosi Viktorról, ki „Elbeszélések“ című kötetével járult hozzá e sorozat értékességéhez. Az egyszerű cím mögött a játszi humor és az aranyos kedély megnyilatkozásai viszik, ragadják magukkal az olvasót a jókedv, a kacagás birodalmába. „Csak egy bokor muskátli“... az, ami Szikra tollából került ki, de ez a bokor egy beláthatlan nagy virágos kert szinompájában dulszokdik. Az asszonyi szív érző melegével, elbeszélő hajgának bájjával énekl meg, a magyar föld szeretetét, a család élet boldogságát, a szerelmes leány szívgyötrelmeit s boldogságteljes kedélyvilágát, a mindennapi élet apró-cseprő s mégis oly sokat mondó eseményeit. A magyar irodalom termékei önzetlen terjesztésének és az olvasási kedv növelésének érdekében hozhatta meg csak az „Országos Irodalmi Szövetség“ azt a nagy áldozatot, hogy előbb említett öt kötetet, mint a folyó évi illetéket összes pártoló tagjainak a 4 korona évi tagsági díj ellenszolgáltatásul szétküldötte. Ujabb tagsági jelentkezéseket a 3 éves ciklusra még mindig elfogad a szövetség főtitkari hivatala (Budapest, Luther-utca 1/a. földszint 1.) s a tagsági-díj befizetése után postafordultával megküldi az 5 kötetből álló sorozatot.

— **A kereskedelmi múzeum reformja.** A kereskedelmi múzeum reformján most dolgoznak a kereskedelmi miniszteriumban. A miniszter a múzeum tevékenységét két irányban kívánja kidomborítani. Az egyik irányban legfőbb feladata a közszállítások nyilvántartása és ellenőrzése azzal a céllal, hogy az összes közszállítási ügyek nyilvántartó helye lehessen, mely a nyilvántartás és ellenőrzés mellett tudakozó állomása is legyen egyuttal a hatóságoknak és iparosoknak egyaránt. Ha tekintetbe vesszük, hogy Magyarország ipari közszállításainak értéke megközelíti évenként a 200 millió k-t, ideértve az építkezésekben képviselt ipari értékeket is és ennek a mi viszonyaink között tekintélyes összegnek jó része még mindig nincs a hazai iparnak biztosítva, ugy bizonyára indokolt, hogy gondoskodni kívánnak arról, miszerint legyen oly nyilvántartó állomás, mely

ezt az ügyet gondoza. Amde, ha a hazai ipar térfoglalását a belfogyasztásban élő akarjuk mozditani, akkor kell arra nézve is valamely alkalmas állomásnak lennie, hogy a hazai beszerzési források tekintetében megbízható információk legyenek beszerezhetők. A másik irányban, a hazai kivitel szolgálatában, már sokkal nehezebb a múzeum feladata. Pedig a miniszter terve szerint, e tekintetben lesz még a legtöbb teendő. Az eddigi vám- és tarifaugyi tudakozó szolgálat további fentartása és kiterjesztés mellett feladata lesz a múzeumnak egyebek közt a kivittel foglalkozó hazai cégekkel az egyes áruknak megismertetése abban a minőségben alakban és csomagolásban, amelyben azok az illető piacokon versenyképesek. A városiigeti állandó kiállítás megszüntetésével kapcsolatosan a miniszter a kereskedelmi múzeum feladatává kívánja tenni speciális szakkiallítások rendezését is.

— **Ragályos betegségek.** Folyó évi november hó 20-iki állapotnak megfelelőleg a „Földmívelésügyi Értesítőbe“ az állategészségügyi kimutatás Szilágyvármegyéről a következő hivatalos adatokat közli: Veszétség: Felsőszapor, Csömörölő. — Takonykór és bőrféreg: Zsibó. — Ragadós szájs- és körmőfájás: Jáz 7 u., Kisgoroszló. — Rühkór: Tasnád ló, Magyarereggy. — Bivalyvesz: Petenye, Sereden, Bagos. Detrethem, Nagyfalú Vármező 2 u. — Sertésorban: Krasznahorvát, Balla. — Sertésvesz: Szilágy-szeg 1 t., Búrgerd, Detrethem 2 u., Halmosd 32 u., Ilosva, Kémer, 1 p., Lompért 5 u., Maladé 3 u., Nagyfalú 1 t., Somlyógyörtelek 17 u., Zovány 11 u., Felegregy 5 u., Ökörítő 6 u., Pusztarajtolc, 3 u., Sarmaság Szentpéterfalva 2 u. Karika 7 u., Szamosudvarhely 1 t. Turbuc 5 u Szilágy-somly 2 u.

— **Könyvnyomdánkban** egy jó házból való 13—14 éves fiu tanulóul azonnal felvétetik.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

BÖLÖNI SÁNDOR.

Hirdetések.

KERESEK

40 centi átmérőtől fölfelé tölgyfát, 500 száltól 1000-ig, mely dongafának alkalmas, készpénzfizetéssel.

Báró Györffy Miklós,

3—3

Szilágy-somlyó.

WIDDER-féle REUMA-SZESZ és Erő-fluid

biztos s kiváló gyors hatása a test bármilyen csúszos bántalmait, u. m. **köszvény, csúsz, reuma, schiás, asthma** stb. ellen.

Hatása némely esetben meglepő, amennyiben gyakrabban idültabb eseteknél is már egyszeri bedörzsölésnél a fájdalmakat teljesen megszüntette.

Fog- és fejfájást 5 perc alatt megszüntet.

Egy üveg ára használati utasítással 1 korona, erősebb üveg 2 korona 40 fillér.

Főraktárak Budapest: Török József ur gyógyszer-tárában Király-utca 12. és Andrassy-ut 26. dr. Egger A. ur gyógyszer-tárában Váci-körút 17. szám. Ugyintén a főváros összes s a vidék csaknem összes gyógyszer-tárában, valamint a készítő

WIDDER GYULA

gyógyszerésznél S.-A.-Ujhely 43. sz. Vidéki megrendelések pontosan teljesíttetnek

Ugyintén kapható Szilágy-somlyón: Balás Zsigmond, — Zilahon: Unger Gusztáv, — Tasnádon: Dalka Elek gyógyszerészeknél.

7—10

POSNER I.

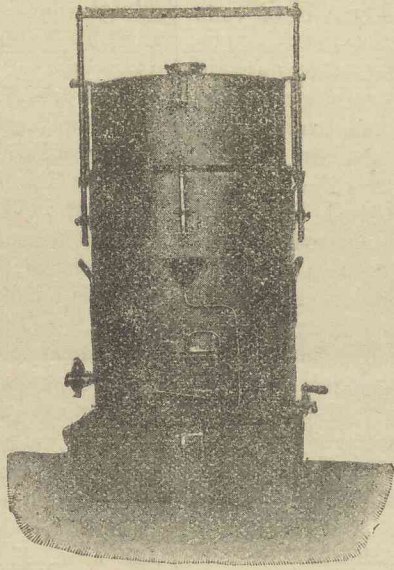
rézmű, gép- és ekegyára Szilágy-somlyón.

Ajánlja acetylen gázfejlesztőit.

Takarékossági szempontból a legolcsóbb világítás.

Automatikus magánműködő, s legmegbízhatóbb fejlesztő gép.

Teljesen veszélytelen.

Semminemű üzemzavar be nem állhat.

A gáz fejlődése a fogyasztás megszüntével teljesen megszűnik.

A lángok égése közben is veszély nélkül folytatható.

Egy 32 gyertyafényű láng alig 2 fillérbe kerül óránként.

A magyarországi műegyetemen működő országos vizsgálóbizottság a hó első napjaiban ezen gázfejlesztő gépeket megvizsgálván, azokat a legmegbízhatóbbaknak kijelentette és a forgalomba hozatalát engedélyezte.

Ezen gázfejlesztő gépek bárki által is könnyen kezelhetők, és csak annyit fejlesztenek, a mennyire éppen szükség van, továbbfejlesztés be nem állhat, s ez által a robbanás veszélye teljesen ki van zárva.

Árajánlattal díjmentesen szolgálnak.

Borbély és fodrász üzlet megnyitás.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására adni, hogy Szilágy-somlyón, **Megyeház-utcában**, a **Silvania** hitel és takarékpénztár épületében, egy a mai kor igényeinek minden tekintetben megfelelő

borbély- és fodrász üzletet

nyitottam.

Több fővárosi és vidéki nagyobb városokban szerzett tapasztalataim folytán képes vagyok a közönség igényeit minden tekintetben kielégíteni.

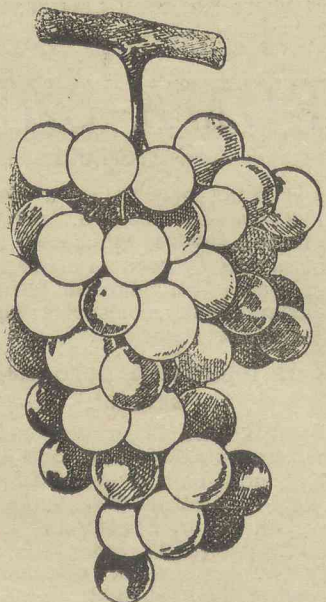
A nagyérdemű közönség becses pártfogását mély tisztelettel kéri

Bibárcz Gusztáv,
borbély és fodrász.

2-3

„Milleniumtelep“ Nagyősz.

Legolcsóbb árak!

Legolcsóbb árak!

Szép és tartós szőlője

annak lesz, a ki ingyen kéri Magyarország legnagyobb szőlőiskolájának árjegyzékét, a mely szőlőiskola állami segítséggel és állami felügyelet mellett létesült. 2-20

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

RETHY-féle

pemetefü cukorkánál!

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan RETHY-félét kérjük, mivel sok haszontalan utánzata van.

1 doboz 60 fillér.

Csak Réthy-félét fogadjunk el!

4-12

175—1904. kg. sz.

Hirdetmény.

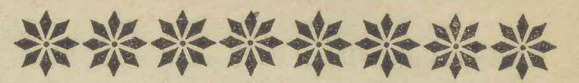
Szilágy-somlyó r. t. város a bor- és huszfogyasztási adókezelést a m. kir. államkincstártól megváltván és ezen adónemek, valamint a városi szesz-pótadót a jövő 1905. január 1-től kezdve házi kezelésbe vevén: az említett adók beszedésére kellő jártassággal bíró, megbízható egyént óhajt felfogadni.

Az illető évi javadalmazása 600 korona és lelkiismeretes eljárás esetén némi % jutalom.

Pályázati kérelmek alulírottához folyó évi november hó 30-áig írásban adandók be.

Szilágy-somlyó, 1904. évi november hó 22.

Lukátsffy Ödön,
polgármester.

Eladó szilvaiz.

2 métermázsa, finom, házilag főzött, a héjától áttört

SZILVAIZ,

kilónként is kapható, kilója 60 fillér. További felvilágosítást ad lapunk kiadóhivatala.

1-3

Csodás és biztos hatású és aretisztító szépítőszerek,

melyek nemesak hazánkban, hanem az egész világon közkedveltségnek örvendenek, a

KRIEGER-féle

A k á c i a - Creme 2 K.
Poudre 1 K.
Szappan 1 K.

Pár nap alatt eltávolít szeplőt, májfoltot, mitesszert, stb. Biztos, hogy nem ártalmas, hanem fiatalítja, szépíti az arcot. Kapható a

„KORONA-gyógyszertárban“ BUDAPEST,

II.

VIII., Kalvin-tér. (Baross-utca sarok.)

Postai szétküldés naponta.

3-13

Szőlőoltványok,

amerikai alanyon készült legkiválóbb csemege- és borfajokból, teljesen fajtisztán, tökéletesen forrott, dus gyökérzetű példányok, szokványminőségben, mérsékelt áron, őszi vagy tavaszi szállításra megrendelhetők a

Küküllőmenti Első Szőlőoltvány-telepnél
Medgyesen (N.-Küküllőm.).

Tulajdonos: CASPARI FRIGYES,

okleveles szőlész, az erdélyrészi sz. gazdasági egyesület szőlészeti és borászati szak-előadója, Barbu A. Sturbej herceg romániai szőlőtelepének igazgatója, Nagy-küküllő vármegye volt szőlészeti biztosa stb.

Lugasszőlő-oltványok

szintén mérsékelt áron!

Készlet 3 millió. — Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Oltványok az idén szebben fejlődtek mint valaha, mert a száraz időszak alatt 4 nagy vízmű által naponta 2 millió liternél nagyobb vízmennyiséggel lettek öntözve.

3-4

Brázay-féle Sósorszesz

Ha naponta Brázay-féle sósorszesz-szel öblögetjük a torkunkat, elejét veszük a meghűléstől eredő torokbajnak.